

časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Čáslavky

Dolany

Krabčice

Sebuč

Svinišfany

7.ročník ● zdarma ● číslo 1/2023

Slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

jaro už klepe na dveře a díky mírné zimě už na nás v únoru vykoukly sněženky a jiné jarní kvítí. Jenže březem za kamna vlezem. Počasí moc jarně nevypadá. Prší, občas i se sněhem a fouká studený vítr. Když se podívám zpět, tak jsem za posledních pár let psal v prvním úvodním slovu starosty většinou samé nepříznivé informace: vichřice Sabina, covid, lockdown, válka na Ukrajině ...

Tentokrát bych chtěl napsat slovo starosty tak trochu jinak a podívat se na to kolem nás pozitivně. Dny se znatelně prodlužují, příroda se probouzí a nálada se bude lepší přímo úměrně s přibývajícím slunečním paprskem. Spolu s nimi přibude i více stavebních akcí a to nejen na stavbě obchvatu I/33, ale také se naplno rozběhne výstavba vodovodu. Státní fond nás zařadil do seznamu podpořených projektů, tak Obec konečně dostane dotaci. Postupně bude Obec jednat s vlastníky nemovitostí o umístění přípojek dle technických stan-

dardů. Vybudujeme vodovod a vy budete mít možnost se ve všech obcích napojit na hlavní vodovodní řád a tím získat i dostatek kvalitní pitné vody, které je už tak dlouho v našich obcích nedostatek. A proto by nás nějaké omezení jak v dopravě, tak i na chodnicích kolem silnice I/33 nemělo obtěžovat, neboť je to opravdu potřeba.

Věřte, že je kolem nás spousta hodných a slušných lidí. Stačí se jen rozhlédnout. Dnes jsem třeba potkal spoustu skvělých lidí, kteří šli s pytlí sbírat odpadky po těch neslušných, abychom měli kolem nás pěkné a čisté prostředí. A tady jeden příklad za všechny. Nedávno mi došel mail, ve kterém se psalo:

Dnes, když jsem projížděl Svinišťany, tak jsem v dálce viděl autobus, jak přijíždí na zastávku. Na zastáv-

ce byla jen jediná paní, která nastoupila. Když jsem se k zastávce přiblížil, autobus již odjížděl a na zastávce zůstal nerezový jídlonosič. Domníval jsem se, že patří ženě, která nastupovala do autobusu. Otočil jsem se tedy na kraji Svinišťan a pak u motorestu. Autobus jsem v České Skalici dohnal a s jídlonosičem jsem se zeptal cestujících, kdo z nich nechal na zastávce jídlonosič. Ničí nebyl. Na jídlonosiči bylo jméno Andráskovi. Zjistil jsem, že ve Svinišťanech jsou Andrejsovi, ale jejich to nebylo. Stavil jsem se ještě jednou k panovi, co bydlí naproti, abych zjistil, zda to náhodou ve skutečnosti nebylo jeho. Řekl, že to jeho není. Vrátil jsem ho tedy zpět na zastávku a odjel. Kdyby jste znali Andráskovy, zeptejte se jich, zda neztratili jídlonosič. Samozřejmě oběd už asi k jídlu nebude, ale alespoň se vrátí jídlonosič ke svému majiteli.

S pozdravem Král.

Pracovní setkání v Dolanech u Hlinců

Tak tomu říkám dobrý a obětavý člověk. A jak to dopadlo s jídlonosičem? Karel L. vypátral, že si ho tam položila firma, která rozváží obědy. Sehnal na ni telefonní číslo a zavolaal. No a jídlonosič je už u svého majitele.

Ještě abych nezapomněl, rád bych se s vámi podělil o zážitky z pracovního setkání Dolany v Dolanech u Hlinců. Ve čtvrtek 30. března se potkali staří známí i nové tváře. Hostící obec Hlince leží u řeky Berounky, 12 km východně od Kralovic v nejvýchodnějším cípu okresu Plzeň - sever. Celkem se akce zúčastnilo pětatřicet účastníků z třinácti Dolan. Od nás přijelo na toto pracovní setkání celkem šest. Po příjezdu všech jsme zavítali do nejbližšího okolí. Prošli jsme náves v Hlincích, která je výjimečná minimálním rozsahem modernizací či rušivých novostaveb. Proto byly Ministerstvem kultury ČR prohlášeny za vesnickou památkovou zónu - památkovou zónu lidové architektury. Na místním úřadě nám potomek nejvýznamějšího rodáka obce Hlince pana Jaroslava Brouka (*11. 5. 1884 - †3. 7. 1953), po vyprávění jeho historii. Byl to významný český podnikatel, spoluzakladatel a majitel sítě obchodních domů jako třeba Bílá Labuť. Hlince získaly několik ocenění vesnice roku, získala Zlatou stuhu vítěze krajského kola a v celostát-

ním kole této soutěže byla oceněna pátým místem a oceněním za obnovu památkové zóny a za spolupráci s občany. Dále získala ocenění za záchranu kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech u Hlinců. Tento kostel byl také naší další zastávkou, kde nám starosta obce ing. Petr Jirásek se zaujetím povyprávěl historii a složitou obnovu tohoto kostela, který byl postaven pravděpodobně jako románský v 10. - 12. století n. l. a je považován za jeden z nejstarších v Čechách. Dále jsme se přesunuli přímo do Dolan, které tvoří 6 hornických domků s 11 trvale žijícími obyvateli. Další zastávkou nám byl Pivovar Chříc, který funguje jako chráněná dílna. Na pozicích pivovarské chasy dává práci více než třiceti lidem s mentálním i fyzickým handicapem. Nejvíce zaujala měděná varna s původní technologií přímého dřevního otopu pod měděnou mladinovou pánví. Po návratu do špejcharu (který dnes slouží jako kulturní objekt) proběhlo jednání o programu a soutěžích na plánovaném XX. ročníku setkání Dolany v Dolanech, které proběhne u nás termínu 23. - 25. června. Věřím, že za podpory místních spolků tuto velmi náročnou a reprezentativní akci zvládneme. Dále jsme probírali možnost návštěvy Doljan v Chorvatsku, které jsou ve vnitrozemí poblíž Daruvaru. Tak doufám, že se nám návštěvu podaří zorganizovat, aby se i zástupci z České besedy Dolany mohli zúčastnit našeho setkání.

Přeji vám krásnou koledu, do jara spoustu sluníčka a pohody do dalších časů.

Jiří Plšek
starosta obce Dolany

Slovo šéfredaktorky časopisu

Vážení čtenáři,

tři měsíce nového kalendářního roku uplynuly a vy otevíráte jarní číslo Časáčku. Toto první číslo roku 2023 je obsahově bohaté jak na informace ze strany Obce, tak i na zajímavá čtení. Zájemce o historii vojenství a o osobnost Albrechta z Valdštejna určitě zaujme článek pana Vaňka. Významného svinišťanského rodáka, vlastence a národního buditele F. J. Smetanu si připomínáme u příležitosti 222. výročí jeho narození. Dočtete se i o společenských akcích v jednotlivých částech Obce, sportovce určitě zaujme rozhovor s dolanskými fotbalisty. V Časáčku pochopitelně nechybí čtení z kroniky, tentokrát z kroniky Čáslavek, jarní lyrická vyprávěnka a jiné.

Vážení čtenáři, milí spoluobčané, vím, že mnozí z vás vstoupili do tohoto kalendářního roku v nejistotě a s obavami, co tento rok přinese. Jsou to obavy ekonomické, existenční, obavy z možné válečné situace – a to do té míry, jak nás formují média. Zvláště generace dříve narozených propadá často pesimismu. Přiznávám, že i já jsem v některých dnech prožívala takovéto nálady. Uvědomila jsem si, že s příchodem jara se probouzí nejen příroda, ale i my lidé. Prožíváme a vítáme probuzení těch dobrých vlastností, které jsou nám dány. Láska a snaha pomoci druhému, úcta k člověku, k národní tradici a historii, láska k přírodě a péče o ni, to vše nás spojuje. Bydlíme a žijeme v krásných částech naší Obce, které se také probouzejí do jara. Obklopuje nás upravená zeleň a příjemné životní prostředí díky práci zaměstnanců Obce Dolany. A to není málo. Máme klidný domov v místě, kde žijeme.

Vážení spoluobčané, přeji vám v těchto jarních měsících především pevné zdraví, hodně optimismu a milé hřejivé úsměvy, kterými budete obdáváni.

..... Blanka Dvořáčková

redakční rada

Inspirace a tipy na výlety

Započali jsme sedmý ročník existence obecního časopisu, první číslo jarního Časáčku roku 2023 je hotové, ale redakční radě tím práce nekončí. Právě naopak! Před námi je číslo další, tentokrát letní, které by mělo být (a já pevně věřím, že bude) plné nejen akcí, které se chystají a informací z Obce, ale přicházející léto nás bude lákat k výletům a zážitkům. Slunce nás nenechá lenořit doma, ale pozve nás ven, do přírody, do okolí, do vzdálených míst. V našich končinách jsou krásná místa, která nabízejí různou dávku dobrodružství, napětí, odpočinku i relaxace. Místa, která nás okouzlí krajinou, dobrým jídlem či zajímavým programem. A která jsou ta vaše?

Pojďte společně dát všem čtenářům tipy a inspirace na výlety s dětmi, rodinou, na kole, vlakem... Na výlety v okolí i do vzdálenějších míst. A co ty za dobrým jídlem či zajímavým programem? Nemusíte psát celý článek. Je to

jednoduché, stačí jen napsat na náš redakční e-mail (zpravodaj@dolany-na.cz) váš nápad a my se postaráme o celý článek s odkazem na vás.

Tak pojdte do toho s námi, ať se letní číslo stane malým průvodcem letních výletů. Už se těšíme na všechny vaše nápady.

Za redakční radu Lenka Piechová

Kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky, fotografie o dění v obci či akci můžete zasílat do Časáčku na adresu: zpravodaj@dolany-na.cz nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků dodržujte, prosím, níže uvedené termíny. Pro číslo 3/2023 je uzávěrka dne 15. 9., zimní číslo 4/2023 uzavíráme dne 8. 12. 2023. Články po termínu uzávěrky budou vytištěny až v čísle následujícím.

*Jménem redakční rady vám děkuje
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

Časopis číslo 1/2023 byl vydán 3. 4. 2023

Autoři a zdroje textového/obrazového materiálu

Autoři textů, fotografií či obrazového materiálu jsou uvedeny pod jednotlivými články. Pokud byly pro článek využity zdroje, jsou taktéž uvedeny pod článkem. Neoznačený ilustrativní obrazový materiál je čerpán z webové stránky Pixabay. Jedná se o mezinárodní stránku pro publikování fotek, vektorů či ilustrací, které je možné využívat zdarma a bez autorského odkazu.

Redakce časopisu

Šéfredaktorka časopisu: PaedDr. Blanka Dvořáčková

Redakční rada: Veronika Lemberková, Mgr. Lenka Piechová, Jiří Plšek, Olga Procházková, Bc. Markéta Rýdlová

Grafické zpracování: Mgr. Lenka Piechová

Kontakt: zpravodaj@dolany-na.cz nebo adresa: Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01

Tisk: Tiskárna Design-Print, Žižkova 816, Náchod

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma.

Poděkování za Tříkrálovou sbírku

Milí dárci a dobrovolníci Tříkrálové sbírky 2023,

patří Vám velké poděkování. Dárcům za štědrost a dobrovolníkům za energii a čas věnovaný pro dobrou věc. Společně se podařilo v obci Dolany vybrat obdivuhodnou částku 24 296 Kč, která umožní Oblastní Charitě Červený Kostelec a Domovu sv. Josefa rozvíjet pomoc potřebným.

Ze Tříkrálové sbírky se v obci stává tradice, která pomáhá a navíc dokáže spojit lidi dobré vůle. Jsem ráda, že jsem poznala novou paní ředitelku školy a školky v Dolanech, Ivetu Hofmanovou, která s velkou ochotou pomohla získat pro sbírku malé koledníky. Navíc, děti ve škole vyrobily zdobené koruny pro krále. Děkuji paní ředitelce za pomoc a zájem.

Velký dík patří skupinkám koledníků. V Čáslavkách k Vám přišly a s nadšením zpívaly Klárka Sedláčková, Nela Válková a Magda Karbanová. Tři krále doprovázela Petra Sedláčková. Ve Svinišťanech vinšovaly nový rok Monika Zelená, Zoe a Liliana Seifertovy společně s Veronikou Morávkovou. V Krabčicích opět koledovali Oliver a Adam Procházkovi, Amálka Kučerová s Olgou Procházkovou a Lucií Kučerovou. Do Dolan přinesli lidem přání Liliana Soukupová, Veronika Štěrbová, Rozárka Sedláčková a Matyáš Komora.

Zároveň děkuji Obci za vstřícný přístup a Martině Hamzové za administraci sbírky. Těším se na příští Tříkrálovou sbírku 2024.

Jitka Ottová

Terénní služba osobní asistence - Společné cesty z. s. Náchod

Chtěl bych Vám představit sociální službu Společné cesty, která funguje v Náchodě již od roku 2007. Naše služby mohou pomoci i Vám.

Pokud se ocitnete Vy a nebo někdo z Vašich blízkých v situaci, že potřebujete pomoci s hygienou, oblékáním nebo chodem domácnosti, zajistit nákup, pomoc s přípravou stravy nebo Vám chybí sociální kontakt a nemůžete opustit z důvodu špatného zdravotního stavu svůj byt. Hledáte třeba jen někoho s kým si popovídat.....pak se můžete obrátit na naši službu a společně najdeme nějaké řešení.

Osobní asistence je sociální služba, která pomáhá uživatelům služby s překonáním jejich znevýhodnění, zaviněném ať už tělesným, smyslovým nebo duševním tak, aby byli schopni v co největší možné míře zapojit se do běžného života. Uživatelem služby se může stát člověk od 4 let svého věku, který nemůže žít běžným způsobem života z důvodu nemoci, věku nebo různého postižení (ocitl se v nepříznivé sociální situaci) a žije, pracuje nebo navštěvuje školské zařízení nacházející se v Náchodě a okruhu do 20 km od města Náchod.

Cílem služby osobní asistence je, aby za pomoci osobních asistentů mohli žít uživatelé běžným způsobem života a zůstat ve svém přirozeném prostředí. Staráme se nejen o tělo, ale také o duši člověka, pracujeme se životními příběhy našich klientů.

Službu poskytujeme od 6.00 do 21.00 hodin, 365 dní v roce včetně svátků a víkendů. Více informací najdete na našich webových stránkách www.spolecnecesty.cz. V případě zájmu o službu volejte na tel. číslo 727 919 937 nebo pište na email: socialni@spolecnecesty.cz.

„Tam kde síly nestačí ke zvládnutí Vaší cesty životem, půjdeme společně s Vámi“

..... Bc. Tomáš Magnusek – ředitel služby

Pošta Dolany

Jak asi většina z nás v současné době zaznamenala a to především z našich médií, novin a článků na internetu, dochází k velmi neutěšené situaci kolem pošt. Slýcháme ze všech stran, že se budou zavírat poměrně velká množství poboček a to jak ve městech, tak bohužel i na vesnicích.

Obec Dolany Poštu pro naše občany v žádném případě zrušit nechce a nehodlá, naopak vesnická pošta se zachová. Proto hledá různá řešení. Jedním ze způsobů, jak pokračovat dál, je uzavření Smlouvy o poštovních službách jako "Pošta Partner II.", která bude v naší obci

fungovat od 1. 5. 2023. V této souvislosti žádáme naše občany o trpělivost a shovívavost, protože při přechodu poštovní přepážky na nový systém, bude **poslední týden v dubnu Pošta Dolany zcela uzavřena.**

Od 1. 5. 2023 se tedy můžeme těšit na nabídku dalších poštovních služeb především z oblasti týkající se bankovníctví (např. vkladní knížky, trvalé příkazy atd.) a na ochotnou "paní pošťačku", která má svou práci ráda a dělá ji zodpovědně a s tím správným nasazením. Nová otevírací doba bude vyvěšena jak na budově Pošty, tak i na internetových stránkách Obce Dolany.

..... text Markéta Rýdlová

Místní poplatek ze psů

Poplatek ze psů platí každý držitel psa. Povinnost zaplatit má každá osoba, která je přihlášená na území obce Dolany za psa staršího 3 měsíců.

Poplatek ve výši 50 Kč za 1 psa je splatný do 31. března příslušného kalendářního roku. Lze jej zaplatit v hotovosti na obecním úřadě v úřední dny, případně nás můžete kontaktovat na telefonním čísle: 491 813 657 nebo na emailovém kontaktu: rydlova@dolany-na.cz.

..... text Markéta Rýdlová

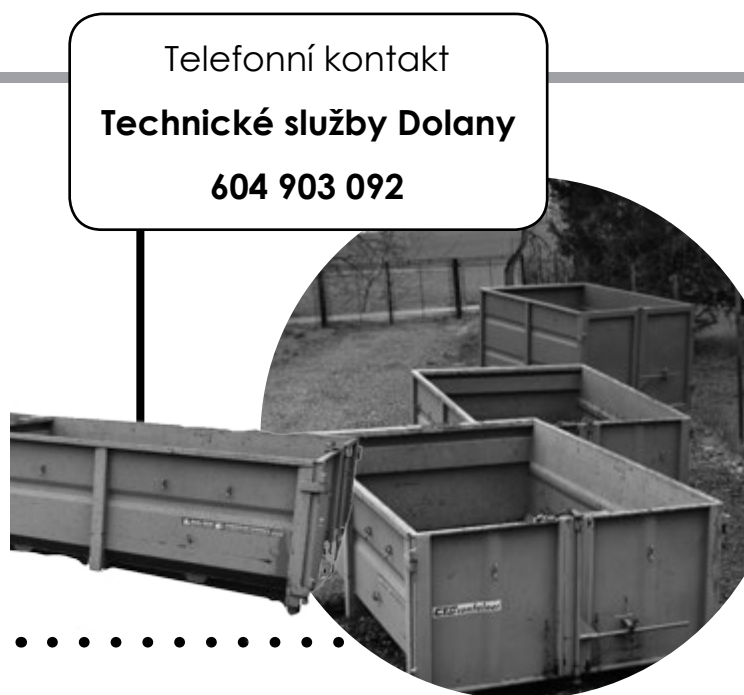
Komunitní kompostování - kontejnery

Obec Dolany poskytuje našim občanům možnost zapůjčení kontejnerů, které lze využít k likvidaci bioodpadu, rostlinných zbytků z údržby zeleně, zahrad a pozemků.

Tyto kontejnery budou poskytovány/přistavěny v pracovní dny od 7:00 do 14:00 nebo od 14:00 do 07:00 dle předešlé domluvy s pracovníky Technických služeb Dolany.

V případě delšího zapůjčení kontejneru více než na 1 pracovní den, přes víkend nebo přes svátek, bude tato služba zpoplatněna 250 Kč a bude nutné zajistit „stání“ kontejneru na soukromém pozemku tak, aby k němu neměla jiná osoba přístup a nemohla ho zaplnit jiným odpadem než na jaký je kontejner určený.

..... text Markéta Rýdlová

Telefonní kontakt
Technické služby Dolany
604 903 092

Nájem hrobových míst na veřejném pohřebišti v obci Dolany

Obec Dolany je provozovatelem pohřebiště v obci Dolany a jako pronajímatel uzavírá s nájemci smlouvy „O nájmu hrobového místa, hrobky nebo nájmu místa na vsypové loučce na veřejném pohřebišti. **Poplatek za hrobové místo činí 50 Kč ročně za 1 m² a poplatek za služby související s velikostí hrobového místa činí 45 Kč.**

Služby jsou splatné spolu s nájmem do 30. 6. 2023 s platností smlouvy od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2031, tedy na dobu 10 let.

Jednotlivá výše nájmu Vám bude stanovena při podpisu smlouvy v kanceláři Obecního úřadu Dolany, kde lze také úhradu provést v hotovosti, případně ji můžete po dohodě zaslat na běžný účet č. ú.: 611 742 93 69/0800.

V případě Vašich dotazů a domluvy schůzky nás můžete kontaktovat na telefonním čísle: 491 813 657 nebo emailem: rydlova@dolany-na.cz.

..... text Markéta Rýdlová

Povinná roční kontrola komínů a spalinových cest

Ve spolupráci s Obcí Dolany proběhne kontrola a čištění komínů, kterou bude provádět firma 3-K Roman Zasadil, Hříbsko na základě vyhlášky č. 34/2016 Sb. Vyhláška o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty:

čtvrtek 4. 5. 2023

pátek 5. 5. 2023

Cena za komín na plynná paliva: Kč 500,-

Cena za komín na pevná paliva: Kč 600,-

V ceně je zahrnuto čištění, kontrola a na místě vystavení písemné zprávy o provedeném čištění a kontrole spalinové cesty. Vzhledem ke sdružení kontrol se neúčtuje dopravné.

Prosíme zájemce, aby se objednali osobně na Obecním úřadě Dolany, případně telefonicky na telefonním čísle: 491 813 657 nebo emailem na: rydlova@dolany-na.cz.

Zajistěte, prosím, volný a bezpečný přístup ke spalinové cestě a k jejím vybíracím, vymetacím, kontrolním, měřicím a čisticím otvorům a žádáme, aby v době kontroly a revize jste neměli v kotlích zatopeno.

Vše bude provedeno dle Vyhlášky č. 34/2016 Sb. o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty.

§1 Způsob čištění spalinové cesty:

čištění spalinové cesty se provádí odstraněním pevných látek, usazenin a nečistot ze spalinové cesty a jejích komponentů a výběrem pevných částí spalin nahromaděných v půdici komínového průchodu a kondenzátů ze spalinové cesty.

§2 Způsob kontroly spalinové cesty. Kontrola spalinové cesty se provádí po jejím posouzení:

a) toho, zda stav a provedení spalinové cesty v době kontroly odpovídá technickým požadavkům, podle kterých byla spalinová cesta navržena, provedena a bylo zahájeno její užívání,
b) toho, zda stav a provedení spalinové cesty zajistí, aby za všech provozních podmínek připojených spotřebičů palivo byly spaliny bezpečně odvedeny a rozptýleny do volného ovzduší,

c) zajištění volného a bezpečného přístupu ke spalinové cestě a k jejím vybíracím, vymetacím, kontrolním, měřicím a čisticím otvorům,

d) spalinové cesty z hlediska dodržení bezpečných vzdáleností od hořlavých předmětů a stavebních hmot třídy reakce na oheň B až F,

e) zajištění požární bezpečnosti viditelných a přístupných míst spalinové cesty, zvláště při prostupu spalinové cesty stavebními konstrukcemi, půdním prostorem nebo střechou a vývodů spalin obvodovou stěnou stavby,

f) jejího stavebně technického stavu

g) toho, zda nedošlo k zásadním změnám oproti stavu zjištěnému při minulé kontrole nebo revizi.

Sběr starého železa

Dobrovolní hasiči Čáslavky a Dolany
oznamují všem spoluobčanům, že se uskuteční

SBĚR STARÉHO ŽELEZA **neděle 14. 5. 2023 od 9.00 hodin**

v obcích

Čáslavky, Dolany, Krabčice, Sebuč

Železo připravte před dům nebo na jiné přístupné místo za plotem.

Pokud budete chtít pomoci s těžkými věcmi, volejte.

Děkujeme.

Případné dotazy volejte na tel.: 731 684 050 Ladislav Karban/ 728 938 060 Jiří Fendrych

Obecní systém odpadového hospodářství

Co to vlastně je a proč je nutné se na tuto problematiku více zaměřit?

Stále přísnější pravidla a zdražování ukládání odpadu na skládku nutí vedení obce více přemýšlet o tom, jak s komunálním odpadem produkovaným obyvateli naloží? Cílem je pochoptitelně snížení nákladů za svoz komunálního odpadu.

Více řešit komunální odpad se postupem času stane nutností ve všech obcích a především nás všech. „Zákon o odpadech stanovuje obcím ambiciózní cíle pro třídění složek komunálních odpadů. V roce 2025 musí obce dosahovat míry třídění 60% (v roce 2030 65% a v roce 2035 až 70%). Ministerstvo životního prostředí se tak stále snaží obce a občany motivovat ke snižování odpadů. Čím více občané třídí, tím méně produkují směsného komunálního odpadu, za jehož uložení na skládku musí obce zaplatit.

Komunální odpad je směsný a tříděný odpad z domácností, kterým je zejména papír a lepen-

ka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, objemný odpad, zejména matrace, nábytek atd.

Směsným komunálním odpadem se rozumí zbylý komunální odpad po stanoveném vytrídění.

Zodpovědné chování při nakládání s odpady

Objemný odpad je takový odpad, který vzhledem ke svým rozměrům nemůže být umístěn do sběrných nádob. V našich obcích máme k dispozici zvláštní sběrné nádoby na tříděný odpad, které jsou barevně odlišeny:

papír, barva modrá / **plasty**, barva žlutá / **sklo**, barva zelená / **kovy**, barva černá, šedá / **oděvy, textil** – sběrná nádoba u obecního úřadu / **vyřazená elektrozařízení, baterie** – box na obecním úřadě / **směsný komunální odpad** se odkládá do sběrných nádob, do popelnic

Svoz nebezpečného a objemného odpadu probíhal v sobotu 1. dubna 2023 dle rozpisu na letáčích, které byly našim občanům předány do schráněk.

Dnes už neplatí můj odpad, ale náš společný odpad! To znamená, že popelnice by mohly být společné, protože všichni přispíváme do společného odpadního systému, ve kterém na občany naší obce může být hmotnost 162 kg komunálního odpadu.

Toto číslo se však do roku 2030 musíme všichni snažit ponížít. Proto je v této souvislosti také nutné si uvědomit, že odpadem není suť, stavební materiály, kovy, těžké materiály, atd. Svoz směsného komunálního odpadu v roce

2023 probíhá v každý lichý týden vždy v úterý, ale je nutné popelnici připravit k vysypání již v pondělí večer.

A protože se všichni zapojujeme do obecního systému likvidace odpadu, musíme mít na rok 2023 **zaplacený poplatek 400 Kč na 1 osobu**, což je poplatek za celkový svoz směsného i tříděného odpadu. Proto žádáme ty, kteří nemají poplatek dosud zaplacený, aby se dostavili na obecní úřad, případně nás kontaktovali na telefonním čísle: 491 813 657 nebo na emailu: rydlova@dolany-na.cz.

Děkujeme, že třídíte a chováte se zodpovědně při nakládání odpadu.

..... text Markéta Rýdlová

Požár v Dolanech

V úterý 24. 1. 2023, krátce před 12. hodinou, zasahovaly jednotky hasičů u požáru rodinného domu čp. 7 v Dolanech. Požár poškodil jeden pokoj, nicméně kouř zasáhl i zbylé prostory domu. Hasiči na boj s ohněm nasadili vodní proudy a oheň se jim podařil bez větších problémů zlikvidovat. Požár nezasáhl žádné další okolní domy ani jiné přilehlé budovy. Požár bohužel vznikl vznícením televize, ke kterému došlo od zapálené svíčky položené na dřevěné skřínce.

I při hrůzostrašně vypadající situaci, nedošlo k žádnému většímu neštěstí. Majitel domu se při snaze vzniklý požár uhasit, "pouze" nadýchal kouře a proto byl sanitkou odvezený k ošetření a poté k následné hospitalizaci do nemocnice v Náchodě. A protože se jednalo o seniora, u kterého bylo nutné ze všeho nejvíce zajistit jeho zdárné uzdravení, pracovníci Technických služeb Dolany zajistili úklidové a likvidační práce všech ohořelých věcí, nábytku, koberců a všeho

dalšího, co se požárem poškodilo a bylo nutné odvést a následně zlikvidovat. Tímto jim patří velké díky.

Obec Dolany také děkuje všem sousedům a dobrým lidem, kteří nejsou lhostejní k tomu, co se děje vedle nich, přes ulici nebo za jejich domem a podali pomocnou ruku, ať už osobně nebo jakkoliv přispěli ke zlepšení této situace, třeba tím, že nás kontaktovali, přišli, zeptali se, zajímali.

text Markéta Rýdlová

Recenze knihy Umění vojenství 1600 - 1648

Tricetiletá válka ovlivnila celkovou mocenskou rovnováhu v Evropě a před podpisem vestfálského míru docházelo k bitvám na souši i na moři. Pod prapory armád katolické i protestantské strany umírali muži, kteří plnili rozkazy svých velitelů, z nichž generálové Albrecht z Valdštejna a Matyáš Gallas zanechali mj. dějinný odkaz v severovýchodních Čechách jako vlastníci rozsáhlého pozemkového majetku a s ním spojeného hospodářského celku. O tricetileté válce bylo řečeno a napsáno mnohé, ale kniha od Mgr. Tomáše Kocho je poněkud odlišná.

V publikaci *Umění vojenství 1600 - 1648* je celkový obraz vojenského života (a smrti v boji) 1. poloviny 17. století popsán pohledem na odlišnou strategii vojenských „škol“ několika zemí, bitevní taktiku jednotlivých armád, celkovou organizaci vojenských těles i jednotlivých bojových formací. Zásadou autorova badatelského přístupu se lze dovědět informace o vizuálním vnímání bitev a reáliích polních tažení i vojenského tábora, které se týkaly vojáků i osob zajišťujících trén. Značný prostor je věnován postupným změnám vojenství - v této souvislosti je zmíněna reforma lehkého jezdeckta provedená Albrechtem z Valdštejna. Také schopnosti Matyáše Gallase, vrchního velitele císařské armády (po smrti generalissima Valdštejna), jsou objektivně posouzeny - přezdívka Kazivoj (pro jeho údajnou neschopnost velet velkým bojovým formacím) tedy částečně platila, neboť Matyáš Gallas byl úspěšný zejména při obléhání strategických bodů - hradů, měst, pevností.

Albrecht z Valdštejna

Matyáš Gallas

Kniha *Umění vojenství 1600 - 1648* je informativně objevným a počtem stran nejrozsáhlejším svazkem edice *Útrapy a hrůzy tricetileté války* - její text doplňují kvalitní černobílé i barevné fotografie, pouze někde si zařadil „tiskařský šotek“.

Mgr. Tomáš Koch - *Umění vojenství 1600 - 1648: Základy vývoje taktik a formací v 1. polovině 17. století*, edice: *Útrapy a hrůzy tricetileté války* - sv. 10, ISBN: 978-80-88030-70-6, 218 str. + 16 str. barevné přílohy, 1. vyd., Bohumír Němec - Veduta, České Budějovice v roce 2023 (v tiráži uveden rok 2022).

text Stanislav Vaněk

zdroje obrazové části:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Albrecht_z_Vald%C5%A1tejna

www.antikovariatbretschneider.cz/shop/portrety/21078-matyas-gallas-merian-mediryt17-st.html

Naši oslavenci

Tak tu máme zase nový rok a nám se roztáčí kolotoč oslavenců a jubilantů. Všem přeji, aby byl tento nový rok šťastný, úspěšný a poklidný.

Oslavy začínáme v Dolanech. Paní **Jaroslava Borůvková** oslavila své krásné 85. narozeniny. Pak se zastavíme na Sebuči, kde měl oslavu pan **Václav Semerák**, který oslavil 75. narozeniny. Další zastavení máme ve Svinišťanech u paní **Hany Eflerové**, která oslavila své 85. narozeniny.

V únoru měla narozeniny paní **Jiřinka Beranová** z Dolan, která oslavila své již 93. narozeniny. A ve Snišťanech byla sláva u paní **Anny Martinové**, která oslavila své 75. narozeniny.

Všem oslavencům a jubilantům, ať již psaným nebo ne, přeji pevné zdraví, jistý krok, hodně rodinné pohody a krásný celý další rok.

Za Obec Dolany Veronika Lemberková

zpátky do lavic

Přespávání ve škole – škola nás baví i v noci

Letos proběhl již 23. ročník pohádkového nocování s Andersenem. Akce je spojena s výročním narozením dánského pohádkáře H. Ch. Andersen a s Mezinárodním dnem dětské knihy. Určeným dnem byl 31. březen a nikdo nemusel jít v tento den brzy spát. V naší škole nás celý večer a celou noc inspirovaly knihy, které ilustrovala Helena Zmatlíková. Ta by v letošním roce oslavila 100. narozeniny.

Děti vybavené polštářky a spacáky dorazily v šest hodin večer do školy, kde je čekalo rozdělení do pracovních týmů. V těch poté plnily různé úkoly. Jedním z nich bylo i složit krátkou básničku. Nejvíce se nám líbila tato:

Dnešní noc je vážně super,

z všichni vzhůru dneska budem.

Žádný spánek, únavu,

nebereme v úvahu.

V hlavní roli pohádky k poslechu i pro potěchu

Během celé akce jsme všichni naslouchali pohádkám čteným naživo z knížky nebo vyprávěným z radia Junior, na které v dnešní uspěchané době není doma tolik času. Největší úspěch rozhodně zaznamenal Deník kocoura Modroočka.

Samozřejmostí byla i stezka odvahy, jejíž nedílnou součástí byl i matematický kvíz. Tím se nám krásně podařilo vybalancovat celou akci, protože na své si přišly i děti se zálibou v číslech a logickém uvažování.

..... text a foto Iveta Hofmanová
ředitelka ZŠ a MŠ Dolany

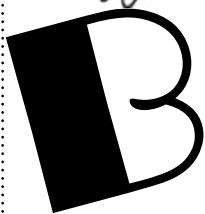
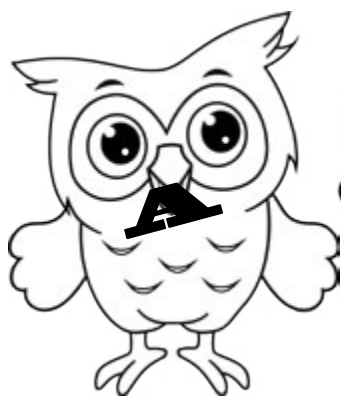

Noc s Andersenem

31. 3. 2023

Zápis do 1. třídy pro školní rok 2023/2024

Základní škola a mateřská škola Dolany

Zápis proběhne v 1. patře ZŠ Dolany dne

12. a 13. dubna 2023 od 14 do 17 hodin

.....
Rodiče s sebou přinesou svůj občanský průkaz a rodný list dítěte
K zápisu se dostaví děti, které dovrší k 1.9.2023 šesti let
nebo děti po odkladu školní docházky.

Projektový den v MŠ

V naší školce si děti užívají spoustu hezkých dní. Některé dny jsou tematicky zaměřené, plné legrace a poučení, jiné jsou projektové, tvořené zážitkovou pedagogikou.

Jedním z takových dnů byl i projektový den „Truhlář“, který se uskutečnil 14. března a jehož cílem byla tvorba dřevěných truhlíků. Pan truhlář Petr Kaněra přijel s úsměvem na rtu a kytarou v ruce. Po úvodním seznámení, muzicírování a přípravě náradí i materiálu se děti pustily do práce. Někdo vrtal, někdo brousil, někdo šrouboval... ale všichni pracovali s chutí. Následná kompletace truhlíku probíhala za pomoci pana truhláře a výsledkem jsou krásné truhlíky z modřínového dřeva, které si děti následně dle své fantazie a svého vkusu dotvoří. Truhlíky zajisté udělají hodně radosti.

..... text a foto kolektiv MŠ

Zápis do MŠ pro školní rok 2023/2024

Základní škola a mateřská škola Dolany

Zápis do MŠ

pro školní rok 2023/2024

Zápis proběhne v budově MŠ Dolany dne

9. a 10. května 2023 od 14 do 17 hodin

.....

K zápisu je možné se dostavit v tomto časovém rozmezí i s dítětem. Rodiče s sebou přinesou svůj občanský průkaz, rodný list dítěte, vyplněnou žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání, jehož součástí je i potvrzení od lékaře o řádném očkování dítěte.

Ke stažení na www.skola-dolany.cz

Povinnost plnit předškolní vzdělávání mají děti, které dosáhnou nejpozději 31. 8. 2023 5-ti let.

Výsledky přijímacího řízení budou zveřejněny do 30-ti dnů od konání přijímacího řízení na webu školy nebo vývěsce u MŠ pod registračními čísly, které vám budou přiděleny na základě podání žádosti o přijetí dítěte v den konání zápisu.

Den otevřených dveří plný květin

Základní škola a Mateřská škola Dolany
vás zve na akci

den otevřených dveří
aneb

Rozkvetlá škola

31. 5. 2023

od 15.30 do 19.00 hodin

- prohlédni si interiér naší školy
- vyrob si něco hezkého v tvořivých dílnách
- zasaď s námi nový strom před budovou školy (v 17.30 hod)
- vyber z návrhů nové logo školy
- dej si s námi něco dobrého k jídlu a pití
- a mnoho dalšího...

Tešíme se na setkání

Příběh otevřených dveří a mikin s kapucí

Napsaný příběh ze současné školy je poděkováním paní ředitelce, paní učitelce a vychovatelkám v naší dolanské škole při příležitosti jejich svátku Dne učitelů.

Zvoní. S náručí pomůcek vcházím do třídy primy. Vchází se mně dobře, protože křídlo dveří na chodbu je otevřené. Primáni se uklidňují, konečně i ti v zadních lavicích mě na stupínku zaregistrovali. „Zavři, prosím tě, ty dveře,“ opakují dívce, sedící v první lavici. Dvakrát týdně jim již od října vysvětluji, že se teplo ze třídy nese širokou chodbu a po schodech nahoru až do druhého poschodí. O přestávce jsou dveře do učebny otevřené, aby pedagog vykonávající na chodbě dozor měl přehled, co se ve třídě děje a mohl v případě jakéhokoliv problému zasáhnout. Vítám se s dětmi: „Budme na sebe milí a usmějme se,“ a „vidíte, hned máme hezčí den.“ Někteří opozdilci hledají pomůcky, hoch v první lavici u katedry nemá ani obyčejnou tužku, natož propisovačku nebo sešit. „Jaká je příprava primána na hodinu, zajímají se o to rodiče?“ ptám se v duchu. Nahlas nic říct nemohu, každé dítě má právo na vzdělání! Zapisuji učivo do třídní knihy v programu bakaláři a kontroluji docházku. Konečně administrativní práce za námi a vzdělávání začíná! Antické Řecko a řečtí bohové jsou předmětem dnešní hodiny, kterou si užíváme spolu dohromady. Užívají si hodinu děti a já s nimi. „To byla krásná hodina!“ vykřikne primánek v prostření řadě. Chlapci se ke mně ženou, podávají mně ruce a blahopřejí mně k svátku MDŽ. Překvapili a potěšili.

Antické Řecko

Zvoní. Další hodina, tentokrát v tercii. Zdraví mě v lavicích. Jak je to dávno, kdy jsem jejich pubertální projevy musela usměrňovat a krotit. Zvládla jsem je, jakmile jsem jim poskytla pocit důležitosti a téměř dospělosti. Občas se v hodině ozve nevyčválaný a rádoby vtipný puberták, ale s ním si s humornou a slušnou nadsázkou poradím. Zopakujeme látku, ze které píšeme krátkou prověrku. Marie Terezie a rakouský patriotismus terciány zajímá. A pak to přijde. V poslední lavici dívka v černé mikině, kapuci staženou hluboko do čela, hlavu skloněnou těsně nad lavicí. Černá mikina ladí s černými nalakovanými nehty. Vyzvu slečnu v černém, aby si kapuci stáhla výš z čela. Na její otázku „Proč?“ klidně odpovídám: „Nevidím ti do tváře.“ Následuje pecka, facka, slovní políček, a vy, čtenáři, to nazvěte jak chcete: „Tak se na mě nedívejte!“ odsekne hrubě dívka. Třída zvedá hlavu a čeká. Otáčím se ke dveřím, hluboko dýchám do chodby. Co mohu? Nic, absolutně nic. Co poradíte, páni rodičové a pane ministře...? Třídou se ozývá šumot, spolužáci reagují, dívčino chování se jim nelíbí. Vydechnu a bleskově se obracím ke třídě.

Vzpomínám na školní roky...

Dívka v černé mikině si kapuci stáhla z čela a píše. Jsem spokojená. Stojím opřená o dveře a rozhlížím se třídou. Zhruba dva metry ode mě jiná dívka pokouší štěstí, hledá totiž v mobilu odpovědi, které nezná. Porušuje školní řád. „Vypni mobil a dej ho do batohu!“ A opět ta známá otázka: „Proč?“ Ona moc dobře ví, proč. A já, bezmocná kantorka, se ptám Vás, vážený pane ministře, vážení ministerští úředníci, ctěná inspekce, vážení rodiče, jak byste reagovali? Nedostatečnou ji oklasifikovat nemohu a tak jí řeknu: „Přeškrtni, co máš napsáno, otoč papír na druhou stranu a nadiktuji jí nové čtyři otázky se slovy: „A piš. Máš již méně času než spolužáci.“ Prověrku stihla a zvládla na chvalitebnou. Předpokládala jsem to. Je to chytré děvce.

Vzpomínám na vlastní školní roky, na školní léta mých dětí. Ráda vzpomínám na chvalkovického starého pana učitele Tonara, který

již dávno nežije. Byl pro mě vzorem a tak jsem šla studovat pedagogickou fakultu. Žáci, studenti, rodiče, lidé a společnost se mění. Mění se metody výuky. Preferencí je digitalizace učiva a chystaná změna rámcově vzdělávacích programů. Problémy s našimi studenty jsou řešitelné. Řeknete, možná, že zatím jsou řešitelné. Já chci věřit, že řešitelné stále budou. Hodně záleží na rodičích a jejich vztahu ke škole a na důvěře k nám – učitelům. Možná, že ve školních lavicích sedí budoucí pedagogové a možná, že si jednou vzpomenou na moje slova: „Budeme na sebe milí a usmějeme se. Vidíte, hned máme hezčí den!“

A takový opakující se hezký den přejí do budoucích let paním učitelkám na dolanské škole, ale i na všech malých a velkých školách v celé zemi.

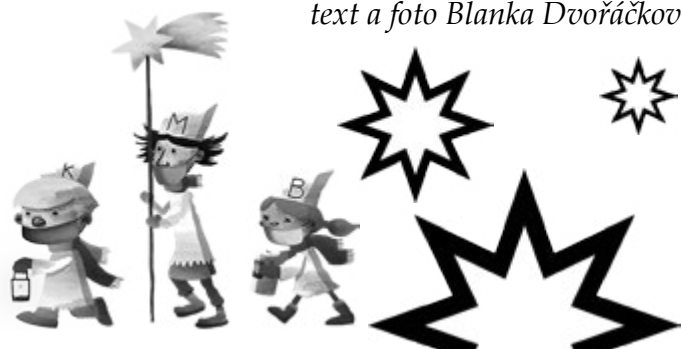
..... Blanka Dvořáčková

Tři králové zavítali do Svinišťan

Uplynul celý kalendářní rok od poslední návštěvy Kašpara, Melichara a Baltazara ve Svinišťanech a hle, v sobotu 7. ledna se naší vesnicí opět nesl krásný zpěv dívčí trojice: „My tři králové jdeme k vám...“ Mudrce z východu tentokrát představovaly Liliana a Zoe Seifertovy z Krabčic a Monika Zelená ze Sebuče. Doprovázela je paní Veronika Morávková. Všechny tři dívky oblečené v pěkných kostýmech prožívaly své poselství lásky, zdraví a míru u dveří jednotlivých domů upřímně. Navzdory možné únavě (našlapaly těch kroků celou vesnicí hodně), u našeho domu, který stojí téměř na samém konci vsi, zpívaly krásně, vřele a od srdce.

Vy tři malí králové, přinesli jste do Svinišťan svým krásným zpěvem a přáním radost a útěchu i bolavým srdcím, neboť v očích mnoha obyvatel se zaleskly slzy dojetí. Děkuji vám i vaší průvodkyni, která vám i nám spoluobčanům věnovala svůj volný čas. Těším se na vaši pochůzku a vinčování v roce 2024!

text a foto Blanka Dvořáčková

Dolanská cesta tří králů

"My tři králové jdeme k Vám, štěstí, zdraví vinšujem Vám..." Už je to nějaký čas, co jste tato slova a známou melodii slyšeli přede dveřmi svých domovů a při otevření na vás vesele koukaly tři kolednice v korunách a bílých šatech, vzpomínáte? Já ano, bylo to 7. 1. 2023 a v Čáslavkách se konala Tříkrálová sbírka. Byla jsem letos prvně požádána, abych se jí s kolednicí účastnila. Nabídku jsem s obavami přijala. Přece jen, ne každému je příjemné, že mu někdo cizí zaklepe na dveře a žádá příspěvek. Pochybnosti však byly zbytečné.

Ráda bych proto poděkovala všem milým lidem, kteří nám v Čáslavkách dveře otevřeli, za jejich úsměvy, hezká slova a štědrost. Uvědomuji si, že nám doba staví do cesty čím dál víc starostí, které musíme zvládnout, proto si velmi vážím toho, že jste i přesto do sbírky přispěli. Všechny společně nás může hrát vědomí, že jsme udělali něco pro druhé, pro druhé, kteří si často sami pomoci nemohou. Děkuji také statečným kolednicím, Majdalence Karbanové, Nelince Válkové a Klárce Sedláčkové, které vesele zpívaly a neúnavně chodily od domu k domu.

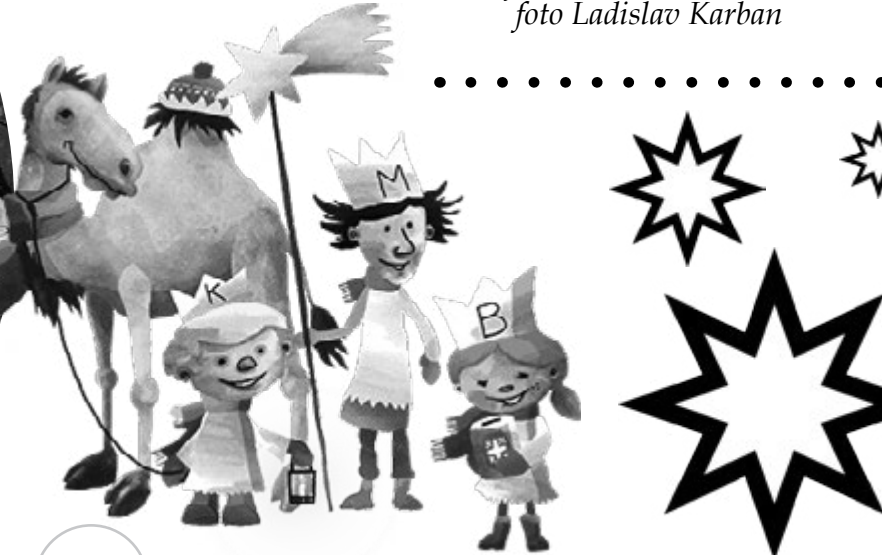
Můj dík patří i paní Jitce Ottové, která mě do této akce "uvrtala", za její organizaci, pomoc, dobrou náladu a čas.

Nezapomínejme na to, že každý z nás může někdy potřebovat pomoc, buďme pozorní ke svému okolí, věnujme čas lidem a činností, které máme rádi, nejsou to totiž vždy jen peníze, které mohou pomoci, je to především náš zájem a čas.

Všem přeji, aby tento rok prožili ve zdraví, lásce a pohodě a všechny těžkosti s lehkostí překonali. Těším se, že nás v příštím roce zase s radostí přivítáte a společně přineseme kousek dobra tam, kde je to potřeba.

text a foto Petra Sedláčková
foto Ladislav Karban

Masopustní zabíjačkové hody ve Svinišťanech

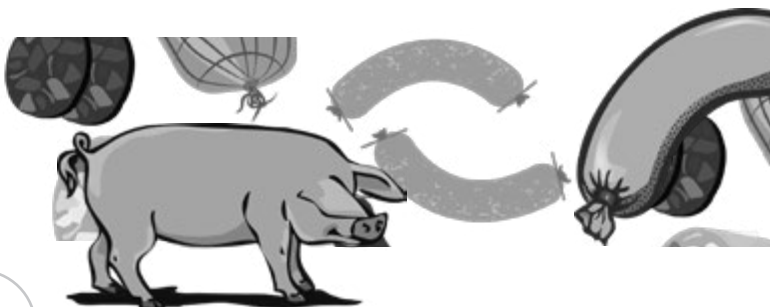
Rok se sešel s rokem a den po svátku Tří králů začíná období masopustní hojnosti, štědrosti, veselí, tanečních zábav a maškarních plesů. Masopust má ve Svinišťanech bohatou tradici. Ještě ve 2. polovině 20. století se „zabíjačka“ konala téměř v každém druhém stavení jednotlivých domácností. Stoly se prohýbaly pod masnými zabíjačkovými chody, pivo mělo ríz a pálenka voněla po zralých švestkách. Soused zval ke stolu souseda a roznášela se výslužka. Nyní, ve 21. století, se vesnická domácí zabíjačka v naší vsi konala pouze v jedné jediné domácnosti Svinišťan.

Tradice je však tradice a přirozeností lidí je soudržnost a posezení u dobrého jídla a pití. A tak se ve Svinišťanech před lety z iniciativy místních dobrovolných hasičů oživila tradice našich předků, tedy zabíjačka. I letos, dva dny po Tučném čtvrtku, v sobotu 18. února, se v místní chaloupce konala pravá lidová zabíjačka dvou 120 kg vázících vepříků. Mistr řeznický pan Jiří Šrajbr měl k ruce hodně pomocníků, takže již v dopoledních hodinách si hosté pochutnávali na zabíjačkové polévce, voňavém ovárku s křenem nebo hořčicí a na chutném guláši s chlebem. Později na stolech voněl vynikající pečený prejt a kroupy. Vynikající byly jitričky a tlačěnka. Na stolech vedle masopustních koblih na talířích ležely sladkosti, které upekly a přinesly místní cukrářky a pekařky. Kořalka opět chutnala, pivo teklo proudem, v chaloupce hučely lidské hlasy jako ve včelím úle. Místní masopustní zabíjačku průběžně navštívilo a ochutnalo od všech nabízených dobrot sedmdesát hostů.

Děkujeme všem svinišťanským hasičům i nehasičům za veškerou práci při uskutečnění masopustní soboty. Děkujeme jim za udržování této lidové tradice, která je součástí našich kořenů.

text Blanka Dvořáčková

Vítání jara v Krabčicích

Druhá polovina března bývá tradičně spojována s příchodem jara a slavnostmi, při kterých se lidé loučí se zimou. Ne jinak to bylo i u nás v Krabčicích. V neděli 19. 3. 2023 jsme se sešli na návsi v pergole u kapličky, děti si přinesly vyrobené Morany a připraven byl i zlatý klíč, k odemknutí jara. Morany postupně mizely v místním potoce a zimu odplavily pryč. Děti se zájmem sledovaly vodu v Běluňce, jak odnáší symbol zimy. Poté, následovalo opékání špekáčků v kolečkovém ohništi. Děti využily místní hřiště ke společným radovánkám a dospělí příležitost popovídat si. A že si bylo o čem povídat, vždyť to bylo první letošní setkání.

..... text a foto Lucie Kučerová

Svinišťanské řízkobraní

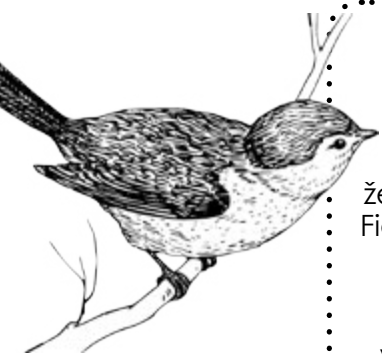
Od masopustních hodů uplynulo několik týdnů a ze svinišťanské chaloupky se v sobotu 25. března od podvečerních hodin ozývala spleť lidských hlasů a smíchu. Již tradičně se zde konalo vepřové řízkobraní. Sto přítomných hostů spořádalo 98 řízků a 30 kg salátu, který místní ženy umíchaly ve dvou dětských plastových vaničkách. A jako vždy - dobře chlazené pivo se nestačilo točit! Celou akci zorganizoval místní sbor dobrovolných hasičů. Děkujeme nejen jim, ale i všem dobrovolným pomocníkům a pomocníkům!

..... text Blanka Dvořáčková

Vítání jara a smrťačka v Čáslavkách

Dne 26. 3. 2023 jsme na smrtnou neděli vynášeli „smrt ze vsí“ neboli zimu, jak už tomu je v Čáslavkách od nepaměti a jsme hrdí, že se tento zvyk u nás stále dodržuje.

Sešli jsme se v 10 hodin u Hynků na dvořečku, kteří nám poskytli zázemí, ustrojili jsme Smrťačku, omalovali vejdučky za pomoci i těch nejmenších a udělali jsme z nich Smrťače korále a naplnili košíček. Dětem se vejdučky moc povedly, byly opravdu krásné. Odpoledne ve tři hodiny jsme se sešli u hasičské zbrojnice, a i přes nepříznivé počasí se děti a rodičů sešlo opravdu hodně. Obešli jsme celé Čáslavky a zpívali písničku:

Smrt nesem ze vsí,
má dlouhé vousy,
na ruce má košíček,
prosí o pár vajíček.
Budte selky veselé,
že jsme vám smrt odnesli.
Fiala, růže, kvěsti nemůže,
až jí Pán Bůh pomůže
ze stoličky do louže.
Svatý Petr z Jericha,
vyhnal bábu z kočicha.
Bába se ho lekla
na kolena klekla.
Nic se bábo nelekej
na kolena neklekej.

Nakonec jsme Smrťačku za vsí spálili a všichni doufali, že už přijde jaro. Bohužel se zima letos nechce vzdát, ale my to nevzdáme a příští rok půjdeme zase.

Všem co pomáhali strojit, zdobit a hlavně nosit Smrťačku (protože je opravdu těžká), moc děkujeme.

..... text Andrea Karbanová
foto Jiří Plšek

Dětský karneval v Dolanech

Po krátké odmlce se v neděli 12. března v dolanském kulturním domě opět konal dětský karneval. Divadelníci se postarali o zázemí a občerstvení – kmen Tate Osmaka jako tradičně o karnevalový program pro děti. Po předtančení, které předvedly malé tanečnice z TAK DANCE KROK, jsme se vrhli do víru karnevalu.

Tentokrát bylo odpoledne nabitě královskou atmosférou. Organizátoři programu se pro děti ustrojili do královských kostýmů. Děti v maskách provázeli programem princev, princezny, šašci a další pomocníci z královského pohádkového dvora. Na tanečním par-

ketě hrály a tančily pohádkové postavy, hasiči a policisté, zvířátka a jiné krásné a originální masky. A že se jich sešlo přes šedesát. Soutěžilo se v královských disciplínách jako třeba překážková jízda na koni, sbírání květin pro zámekovou paní, soutěž v královské obsluze a mnoho dalších.

Na karnevalové nedělní odpoledne přišla spousta hezkých ohlasů a jsme rádi, že jsme na akci opět navázali. Moc děkujeme všem za účast a těšíme se na další ročníky.

..... text Josefína s kmene Tate Osmaka
foto Jan Hofman

Na apríla jsme uklidili vesnici

Nepořádku po zimě byla v příkopech, na loukách i podél cest zase spousta. V sobotu 1. dubna 2023 jsme se proto opět připojili k celonárodní akci Uklidme Česko. Tradiční jarní úklid obce odstartoval v Dolanech, Krábčicích i Svinišanech v 9 hodin. Na dolanském hřišti se sešlo osmnáct dobrovolníků, a jsme rádi, že do naší neformální skupiny „Dolany v akci“ přibyly i nové tváře, kterým vzhled obce není lhostejný. V předvečer úklidu jsme tak trochu s obavami sledovali aplikace na předpověď počasí. Nakonec jsme se dohodli, že půjdeme uklízet obec i za deště, nejsme přece z cukru! Šéf dolanské úklidové party Libor Veinfurter opět zajistil pytle a rukavice, rozdělili jsme si trasy a šlo se

na věc. Byli jsme zvědaví, jestli v přírodě zase najdeme zajímavé „poklady“. Tentokrát naší pozornosti neunikla například polévka zavařená do sklenice nebo odhozené čelní sklo auta. Promoklá a zablácení, nicméně s pocitem dobře vykonané práce, jsme se pak vrátili na hřiště, kde proběhlo opékání buřtů a posezení u kávy nebo čaje.

Uklidme Česko je dobrovolnická akce, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce i na pár místech mimo ni). Jejím cílem je zlikvidovat nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek. Bližší informace k této užitečné iniciativě jsou na www.uklidmecesko.cz.

text a foto Petr Zálíš

ZA JAK DLOUHO SE V PŘÍRODĚ ROZLOŽÍ ODPADY, KTERÉ MŮŽETE NALÉZT PŘI ÚKLIDU?

www.UklidmeCesko.cz

ohryzek z jablka 14 dní	papírový kapesník 2-5 měsíců	papírová taška 4-6 měsíců	šlupka od pomeranče 1 rok	viněná látka 1.5 roku
nedopalky od cigaret s filtrem 15 let	igelitový sáček, taška 25 let	kožené boty 40 let	plastový kelímek 70 let	Tetra Pak (s hliníkovou fólií) 100 let
jednorázové pleny 250 let	hliníková plechovka od nápoje 400 let	PET láhev 450 let	sklo tisíce let	polystyren desetitísíce let

KubasekMiroslav

Dětský den v Dolanech nabídne sport, zábavu i bohaté občerstvení

Mezinárodní den dětí si každoročně připomínáme i v Dolanech. Na dolanském hřišti se také v letošním roce uskuteční tradiční Dětský den, Tělovýchovná jednota Dolany ho uspořádá v sobotu 17. června 2023. Organizátoři opět připraví zajímavá stanoviště, občerstvení i lákavý doprovodný program.

V prostoru dolanského sportovního areálu vše odstartuje úderem 10. hodiny. Malí účastníci postupně projdou sportovně laděná stanoviště. „Děti přitom posbírají razítka na hrací kartu. Odměn se dočkají na jednotlivých stanovištích a pak také v cíli. Žádný účastník nepřijde zkrátka,“ slibuje jeden z pořadatelů Libor Veinfurter. Dětský den v Dolanech si loni nenechalo ujít 81 dětí. „Věříme, že letošní účast bude minimálně obdobná. Snad nám bude zase přát počasí,“ přeje si Libor Veinfurter.

Pestrý bude opět i doprovodný program. Ani letos v Dolanech nebudou chybět hasiči s pěnou, na hřišti by měla také proběhnout ukázka zatčení pachatele příslušníky Policie České republiky. Připraven bude skákaací hrad i trampolína. Dovádění malých sportovců vyvrcholí kolem 14. hodiny. Pak už se začne hřiště připravovat na mistrovský zápas fotbalistů Dolany – Zábrodí s výkopem v 16 hodin.

Bohaté občerstvení je v rámci Dětského dne už samozřejmostí. Letos se budou v bufetu podávat párky v rohlíku, palačinky nebo pečená kuřecí stehna. Malí i velcí ze všech místních částí obce jsou pořádající Tělovýchovnou jednotou Dolany srdečně zváni!

..... text a foto Petr Zálíš

Dětský den v Dolanech

Čarodějnice 2023 v Dolanech

MÍSTNÍ
CARODEJNICE

Dolany, Na hřišti
Neděle 30.4. 2023

Od 18:00 soutěže pro
malé čarodějky a čaroděje
v maskách

Večer zahrají: "Hektor"
[live music]

Srdečně zveme všechny občany a jejich příbuzné,
kamarády a přátelé.

Divoký sraz Osmáků v Dolanech

Sobotní březnové odpoledne se Kulturní dům v Dolanech proměnil v táborovou indiánskou vesnici plnou vůní, příběhů, vzpomínek, milých lidí, dobrého jídla a nádherné hudby. Kmen Tate Osmaka tak slavil „zpožděných“ 30 let svého vzniku a 20 let vstupu kmene do organizace Ligy lesní moudrosti. Covidová opatření a nepřítel pořádku větších akcí nám překazila plán oslavit tato léta dříve. Historie kmene Tate Osmaka - tedy dříve Divoši sahá až do roku 1991 kdy v září proběhla první schůzka, a v létě 1992 kdy se konal první tábor. Moje vzpomínky se ubírají směrem k táboření na Žďáře pod Brzicemi nebo později i v Buřanech nebo Temném dole v Horním Maršově. Za 30 let jsme zažili mnoho neskutečných dobrodružství, kmenem prošlo nepočítané děti i dospělých. První roky byly o nás dětech z dolanské školy, dnes už dospělých v roli rodičů. Vzpomínky se posouvají do roku 1996, kdy jsme se „usadili“ na tábořišti ve Lhotě pod Hoříčkami. Náš „Větrák“ bylo místo, kde jsme konečně měli opravdová indiánská tipy a směr našeho programu a táboření nám ještě více udával severoamerický indián. Roku 2001 jako kmeni Tate Osmaka (v překladu „větrné údolí“) se nám otevřela možnost vstoupit do Ligy lesní moudrosti. Vedení výchovným systémem a čtyřnásobným ohněm, který určil Ernest Thompson Seton, jsme se stali hrdými

woodcraftery. Od roku 2008 se naším srdcovým místem - tábořištěm stala louka, která se nachází v údolí Leč u Válovického potoka pod obcí Miskolezy. Nikdo z nás tomu místu neřekne jinak než Zátoka.

Oslavou třiceti let jsme chtěli vidět kamarády, přátele, lidi, kteří stáli u zrodu kmene nebo jím prošli jako děti nebo rodoví náčelníci. V jeden večer a na jednom místě se propojila minulost se současností a tam uprostřed byl Jirka Plšek. Pro někoho pan starosta, pro něko-

Hudební pohlazení na duši

ho Kid'ák nebo Waštélaka - ale pro nás všechny člověk, který měl ten úžasný nápad založit dětský kmen a těch 30 let být kmenovým náčelníkem.

Sraz byl jedním velkým nekončícím rozhovorem, vyprávěním příběhu každého z nás v čase, kdy byl součástí kmene. Sobotní večer se také nesl v pohodových melodiích folkové kapely Napohodu Jaroměř, která byla příjemným pohlazením na duši. Pak se ujali kytar mladíci a zpívalo se až do rána.

Závěrečný čas byl věnován poděkování za zážitky, za přátele v kmeni, za prožité chvíle a uvědomění si, že kmen mohl a může fungovat jen díky všem srdcařům, kteří jej tvoří. Přeji tak kmeni, aby i nadále spojoval všechny ty, kteří se pustí na divokou, dobrodružnou a nezapomenutelnou cestu...

*text Lenka Piechová - Rybka
foto Jiří Plšek ml.*

Hasičská soutěž v Dolanech

SHD Dolany
pořádá

OKRSKOVOU SOUTĚŽ V HASIČSKÉM ÚTOKU

sobota 15. 4. 2023 od 8.30 hodin

v areálu hřiště a sokolovny Dolany

Soutěže se mohou zúčastnit týmy mužů, žen i dětí. Občerstvení zajištěno.

Přijďte povzbudit a podpořit týmy dobrovolných hasičů.

Těšíme se na vás.

Za SHD Dolany Jan Lemberk

Dolanský fotbalový tým představuje posily

Dolanští fotbalisté se během zimní přestávky pilně připravovali na jarní část sezony, v níž budou bojovat o záchranu v okresním přeboru Náchodska. Do náročné zimní přípravy se zapojily i nové tváře - Honza Žaluda, Kuba Kramář, Honza Huňák a navrátilce do sestavy Kuba Všetečka. Před startem jara jsme všem nováčkům položili pět stejných otázek.

Kde jsi s fotbalem začínal, jaké byly Tvé další fotbalové kroky?

Honza Žaluda (zkratka HŽ, 24 let): Začínal jsem v TJ Albrechtice u Lanškrouna. Zde jsem začal svou fotbalovou cestu, ke které jsem se dostal po devíti letech věnovaných atletice.

Kuba Všetečka (KV, 25 let): S fotbalem jsem začínal v Jaroměři, kde jsem hrál za mládežnické týmy. Do osmnácti let jsem pak hrál současně i za mužský tým Dolan, než jsem si přivodil zranění kolene. Od té doby jsem se věnoval hokeji jako rozhodčí. Protože mi fotbal začal chybět, rozhodl jsem se pro návrat do svých rodných Dolan a moc se těším na další spolupráci.

Kuba Kramář (KK, 30 let): S fotbalem jsem začínal v Jaroměři, tam jsem působil do mladších žáků a poté jsem nikde nehrál. Až v roce 2020, kdy jsem shodil nějakých padesát kilo, tak jsem opět dostal chuť si zahrát a pomalu jsem se vracel k fotbalu. Dva roky jsem trénoval s Jaroměří, za což patří obrovské poděkování trenérovi (M. Exnar) a klukům, že se mnou měli trpělivost a pomáhali mi znovu restartovat kariéru. Minulý rok jsem zkusil štěstí v nedalekých Smiřicích, kde jsem odehrál jen půlrok.

Honza Huňák (HH, 37 let): Do třinácti let jsem hrál v Jaroměři. Zahrál jsem si v Hradci Králové první dorosteneckou ligu, pak i divizi dospělých ve Dvoře Králové nad Labem. Potom jsem oblékl dres Náchoda, České Skalice, Jaroměře nebo Týniště nad Orlicí, které se stalo mým druhým domovem. Zahrál jsem si i za Kratonohy a Dobrušku, pak mě ale přibrzdily zdravotní problémy.

Jak proběhly první "námluvy" s dolanským týmem?

HŽ: Bylo to dost jednoduché, po přestěhování do Jaroměře jsem sháněl dobrou partu a přes pár přátel mi bylo doporučeno zkusit Dolany.

KV: Protože mi fotbal začal chybět, oslovil jsem současného trenéra Pepu Cipru, se kterým jsem hrával, a ten mi návrat do dolanského fotbalového týmu umožnil. Moc se těším a doufám, že mi zdraví umožní dál pokračovat ve fotbalové kariéře.

Zimní příprava a první připravené zápasy pohledem nováčků

KK: Kámoš Roman Ulrych mě začal v zimě lanařit do Dolan, a jelikož jsem věděl, že ve Smiřicích nechci pokračovat, tak mi Dolany přišly jako dobrá volba.

HH: Námluvy s dolanským týmem probíhaly přes Ivana Tokara. Věděl jsem, že tady hraje, tak jsem neváhal. Chci se zase aspoň trochu hýbat. Do zimní přípravy dolanského týmu jsem se zapojil pozdě, bohužel až v únoru. Dolanští fotbalisté mě příjemně překvapili.

Zapojil ses do zimní přípravy, jak na Tebe zatím působí spoluhráči, co říkáš tréninkům?

HŽ: Většina spoluhráčů jsou fajn borci, kteří se každý sám podle svého svědomí účastní tréninků a většina přidává i něco sólově. Tréninky jsou hodně běhavé, ale to je prostě potřeba, fyzická kondice je základ. S míčem už budeme mít více času na klasické trávě.

KV: Prostředí na mě působilo proměnlivě. Bylo super, že jsme mohli trénovat dvakrát týdně a kluci, kteří se do tréninků zapojili, v nich většinou nechali vše. Jsem rád za novou posilu Honzu Žaludu, se kterým jsem strávil několik let ve třídě na vysoké škole. Bohužel se nás nescházelo mnoho, a to trochu přípravu narušovalo. Já jsem taky hromadu tréninků vynechal kvůli nemoci či výše zmíněnému hokeji.

KK: Já si myslím, že v Dolanech je super parta a hodně přátelský kolektiv. I to byl jeden z důvodů, proč jsem přišel právě do Dolan. Určitě si myslím, že dolanské tréninky mají svoji kvalitu.

HH: Úroveň tréninků je dobrá, nečekal jsem, že na okres to má Pepa Cipra tak propracované, Ivan Tokar tedy také.

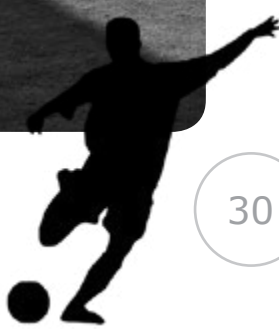
*Sehráli jste i první připravené zápasy, jak vy-
padaly?*

HŽ: První zápas proti Velichovkám byla velká škola pro naši obranu se zálohou, ale Kubas (Martin Kubásek - poznámka autora) nás v bráně podržel a díky tomu jsme odjeli z Nového Města s přijatelným výsledkem 2:3. Takže za mě rozhodně těžký, běhavý a hodně technický soupeř hned na úvod přípravy. Druhé utkání proti SK Smiřice už bylo v naší režii. Vycházeli jsme ze skvělé obrany a vyráželi do rychlých protiútoků, které jsou můj šálek kávy. Díky tomu jsme rychle brali vedení, které jsme už nepustili. Mé dva góly, po skvěle odvedené práci zálohy a hlavně pak Romana na hrotu, byly už jen takovou příjemnou odměnou za zimní přípravu.

KV: Ani jednoho zápasu jsem se zatím nemohl zúčastnit z důvodu hokeje a dovolené na Kyp-ru. Po návratu domů se do toho ale hodlám opřít naplno!

KK: Zimní přátelská utkání jsou vždy nejtěžší, protože se vše hraje na umělé trávě. Sehráli jsme zatím dva připravené zápasy a myslím si, že jsme na dobré cestě.

HH: Poprvé jsme se úplně nesehráli, ale to je jasné. Nejde to hned, chce to trénink.

Fotbalová sezóna a přehled jarních zápasů

Na jaře nás čeká v okresním přeboru boj o záchranu. Věříš, že budeme úspěšní?

HŽ: Věřím! Odvedli jsme hodně práce při přípravě a pokud se sejdeme v plné sestavě, myslím, že Dolany nezůstanou na chvostu tabulky.

KV: Jsem přesvědčený, že pokud si udržíme tréninkové tempo a budeme se scházet v dostatečném počtu, povede se nám zakončit sezónu v klidném středu tabulky.

KK: Kvalita kádru tu určitě je, hlavně, aby klukům drželo zdraví a chuť do fotbalu. Věřím, že soutěž udržíme!!

HH: Samozřejmě, Dolany se zachrání! Budeme se snažit o co nejlepší umístění.

Dolanské fotbalové jaro 2023

sobota 25. 3.	15:00 Dolany – Velká Jesenice (1:0)
sobota 1. 4.	16:30 Stárkov – Dolany (2:0)
sobota 8. 4.	16:30 Teplice – Dolany
sobota 15. 4.	16:00 Dolany – Červený Kostelec B
sobota 22. 4.	16:00 Dolany – Provodov
sobota 29. 4.	17:00 Machov – Dolany
sobota 6. 5.	16:00 Dolany – Hejtmánkovice
sobota 20. 5.	16:00 Dolany – Police B
neděle 28. 5.	15:00 Babí – Dolany
sobota 3. 6.	17:00 Deštné – Dolany
neděle 11. 6.	17:00 Velké Poříčí – Dolany
sobota 17. 6.	16:00 Dolany - Zábrodí

Tučně psané zápasy se hrají v Dolanech. Pro naše fanoušky se neustále snažíme vylepšovat zázemí, rozšiřujeme i nabídku občerstvení. Těšíme se na viděnou na dolanském hřišti! Více na www.tjdolany.net.

foto a text Petr Zálíš

Před 222 lety se ve Svinišfanech narodil národní buditel J. F. Smetana

Nejen naše obec, ale i řád Premonstrátů v Teplé a vzdělaná Plzeň si v březnu připomenou 222 výročí narození významné obrozenecké osobnosti Plzně Josefa Františka Smetany, který přichází do Plzně z kláštera v Teplé jako člen premonstrátského řádu. Premonstrátský řád založil plzeňský filozofický ústav a J. F. Smetana v něm působil jako jeden z profesorů přírodních věd. Spolu se svým kolegou, matematikem Vojtěchem Sedláčkem, se zasloužil o výuku v mateřském českém jazyce. Aktivně se zapojil do činnosti obrozeneckých spolků, založil a redigoval noviny Posel ode Mže, předsedal plzeňské pobočce Lípy Slovanské. Byl autorem česky psané učebnice silozpytu (fyziky), astronomie a dějepisu. Vydává sbírky básní, ve kterých se také ve vzpomínkách vrací do svého dětství v rodných Svinišfanech (např. báseň „Památce otce mého“). Z vlastních finančních prostředků vybavil českou knihovnu nejen pro studenty ústavu, ale i pro veřejnost, zřídil nedělní školu pro učně, tovaryše a mistry, kde také vyučoval. Dohlédl na svého o 22 let mladšího bratrance Bedřicha Smetanu, který v Plzni úspěšně doštudoval.

V rámci Smetanovských dní 24. března tohoto roku Česká astronomická společnost spo-

lu s Plzeňskou filharmonií, Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje, PF Západočeské univerzity a Hroznatovou akademií pořádají odbornou konferenci věnovanou svinišfanskému rodákovi, pedagogovi a vlastenci, který je spojen s povznesením českého jazyka a našeho národa.

Po 222 letech si rodná obec připomíná výročí narození významného vlastence, národního buditele a velkého Čecha, na jehož odkaz bychom my ani naši potomci neměli dnes ani v budoucnu zapomenout.

..... text Blanka Dvořáčková

zpátky do kronik

Čtení z kroniky Čáslavek - rok 1923

Održení Běluň

Obec Běluň je pouze obcí místni patřící ke katastrální obci Heřmanicím n./L. a z menší části k Čáslávkám. Letos ale podali občané Běluňští žádost k úřadům samosprávným, aby obec Běluň propuštěna byla z příslušnosti k Heřmanicím i Čáslávkám a aby stala se obcí politickou. Žádost jejich byla však zamítnuta.

Automobilové neštěstí... Čáslavského rodáka

24. dubna t.r. skonala tragickou smrtí náš rodák pan Antonin Martinek zástupce n./L. Jel se svým švagrem p. Bolechem cukrářem z Jaroměře v obchodních záležitostech na kolech. U Hoříček ve vsi Světlé v zatáčce cesty do vrchu vyjel proti nim automobil továrníka p. Bondyho z České Skalice tak nešťastně, že

p. Martinek byl jím zachycen a odhozen až na pole a tak těžce raněn, že musil býti dopraven do nemocnice na Hoříčkách. Pan Bolech utrpěl pouze lehčí zranění. Pro těžce zraněného p. Martinka vypraven odpoledne automobil který do Jaroměře přivezl však již jen mrtvolu. Pan Martinek pochován byl dne 27. dubna za veliké účasti obecnstva. Zesnulý těšil se veliké oblibě všeho občanstva a nešťastný jeho skon vyvolal v širem okolí živou účast, pocházel ze statku číslo 9 v Čáslávkách vystudoval tkalcovskou školu ve Dvoře Králové a odbyl vojnu usadil se v Jaroměři. Byl také ve válce světové.

/Zdroj: Pamětní kniha obce Čáslavek u Jaroměře, str. 13, doslovný přepis zápisu kronikáře Václava Pácalta/

..... Blanka Dvořáčková

Letem světem za Velikonocemi

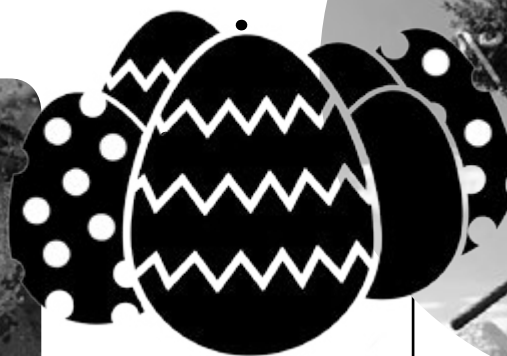
Víte jak se slaví Velikonoce za hranicemi naší země? Jaké tradice a zvyky se v období tohoto svátku dodržují jinde na světě? Podobně jako Vánoce se i Velikonoce slaví na celém světě, ale jak se říká jiný kraj – jiný mrav. U nás se chodí s pomlázkou a koleduje se. Ale jak je to jinde?

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista, ale také obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara. Slovenské Velikonoce se od těch českých téměř neliší. I naše sousední země tradičně hoduje s pomlázkou, které se říká korbáč, jen na východě Slovenska je oblíbené polévání vodou.

V Polsku je oslava Velikonoc spojena s mnoha akcemi plnými barev. Mezi ně patří velikonoční trhy plné květin či průvody pořádané o Palmové, neboli Květnové neděli. Velikonoční pondělí je v Polsku známé jako Mokré pondělí, kdy chlápci mrskají děvčata vrbovou větvíčkou a polévají je vodou.

Německo

Rakousko

Slovensko

Polsko

V Německu i Rakousku se během Velikonoc pořádají velké trhy a v obou zemích děti hledají ukryté sladkosti. Tak jako u nás, se zdobí vajíčka, ale na rozdíl od našich tradic se v Německu vajíčka nekoledují. Dětem je přináší velikonoční zajíček. V Rakousku se na Zelený čtvrtek musí sníst něco zeleného a o Bílou sobotu se zapalují ohně, které mají spálit zimu.

Pokud se posuneme dále do světa, zjistíme, že v Americe jsou velikonoční svátky obdobím setkávání – např. při zdobení velikonočních vajíček a jejich lovení. Velikonoce v Americe však nejsou oficiálním státním svátkem, na který jste zvyklí z jiných zemí. V této zemi nemají hlavním dnem pondělí, ale neděli. Celou oslavu zakončují velkým obědem a sbíráním vajíček, neboť dle pohádky byla vajíčka během noci poschovávána zajíčkem po domě a zahradě.

Jiný kraj, jiný mrav

Ve Velké Británii je důležitým dnem pro oslavu Velikonoc Masopustní úterý, které je známé jako palačinkový den. Tak jako v Německu, Rakousku nebo USA se i zde ujala tradice „lovu“ vajíček po domě či zahradě. Vajíčka jsou většinou čokoládová a děti je hledají s košíčky. Tradice pomlázky v Británii není oblíbená, neboť se Britům tento zvyk zdá příliš násilný.

A kdybychom navštívili o Velikonocích severské země, zajisté bychom museli přibalit lyže a detektivní román. Pro Seveřany bývají Velikonoce většinou poslední možností, kdy si mohou zalyžovat, čehož také ve velkém využívají – a to hlavně v Norsku a na Islandu, kde je pracovní volno od čtvrtka do pondělí. A proč detektivní román? V Norsku jsou Velikonoce spojeny s velmi specifickou tradicí: četbou nových detektivních románů, které po desetiletí vycházejí právě v době velikonočních svátků.

Velká Británie

I když jsme se jen letem světem dotkli tradičního i netradičního pojetí Velikonoc, všem vám přeji krásné naše české Velikonoce. Užijte si společné chvíle nejen při barvení vajíček nebo u příprav tradičních velikonočních pokrmů. Užijte si je hlavně spolu. Krásné Velikonoce.

text Lenka Piechová

severské země

zdroje k textu a obrazové dokumentaci:

<http://www.milujivelikonoce.cz/cs/clanky/velikonoce-v-zahranici/>
<https://www.abicko.cz/clanek/precti-si-zabava/21294/jak-se-slavi-velikonoce-ve-svete.html>
<https://www.skandinavskydum.cz/velikonoce-v-severskych-zemich/>

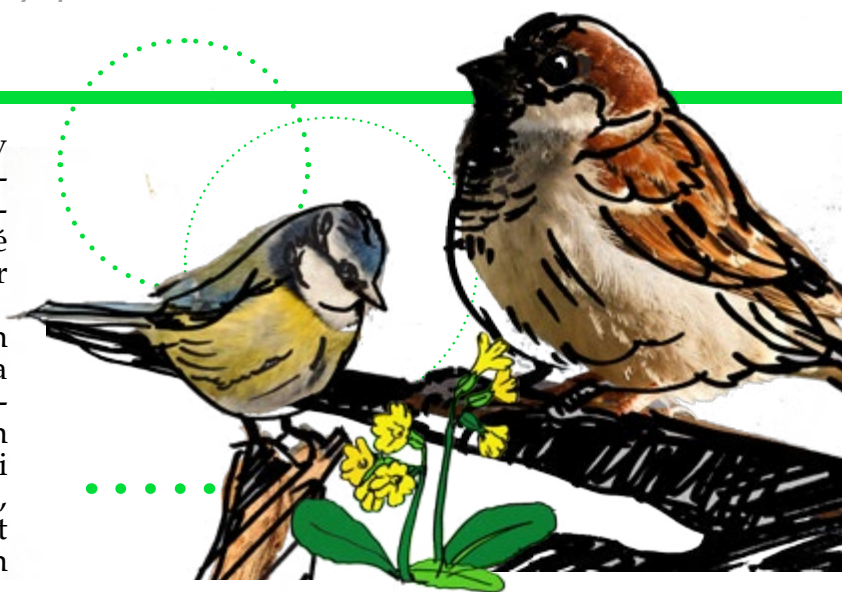
Láska po cestě duhy

A přišlo jaro. Březnové slunce svými paprsky vysoušelo mokrou půdu a svými polibky častovalo nejen vykukující zelenavou travu, ale i tváře šťastných lidí. Zlatilo vlasy dívek a žen, které odložily huňaté zimní čepice v naději, že již vítr z hor usnul pod peřinou báby zimy.

Přišlo jaro, vrabčáci vesele švitořili v keřích a korunách stromů na zahrádkách a přidala se k nim i jedna odvážná sýkorka. Jarní březen byl milostivý k přírodě i lidem. Na lukách okolo řeky Úpy hojně kvetl léčivý podběl. Děti s malými košíky trhaly jeho žluté hlavičky, aby je maminky usušily a mohly z nich uvařit čaj, až v listopadových a zimních plískanicích malé i velké přepadne zlomyslný kašel.

Jaro se přehouplo do měsíce dubna, na stráni nad sebučským mlýnem rozkvetly desítky zlatých petrklíčů. První včelky odvážně opustily úly sebučských včelařů Kašparových, Radilových, Vojtkových a pana Víta. Opojeny jarní krásou sosaly sladkost z prvosenkových kalíšků. Nejen při cestě k mlýnu kvetly poslové jara – podléšky. Rozvoněly celý les a jejich modrá barva laskala oči lidí, kteří se vydali na jarní procházku.

Děti, vzpomínáte na vyprávěnku o lesní víle a smutném vodníku Michalovi ze svinišťanského rybníka? Celou zimu chudák Michal smutnil po své víle ze sebučského lesa. Nyní však jaro žilo svojí krásou a Michal si stýskal: „Kde jsi, rusalko moje líbezná, zdalipak tě ještě někdy spatřím?“, Vodník věděl, že se víly vrátí, až se louka za Semerákovým domem bude zelenat hebkou travou a voda v potoce Běluňce nebude ledově chladit bílá chodidla křehkých, nadpozemsky krásných pohádkových dívek. „Vrátí se, vrátí“ říkal si zelený mužík, „ale ne do Svinišťan na náves. Nesetkáme se...“ posmutněl a po tváři se mu koulela pravá vodnická slza. Protože, děti, i pohádkoví vodníci mají srdce.

Byl jarní dubnový den, slunce se radovalo na jasné obloze, když náhle od Dolan zahřmělo. Spustil se drobný déšť, bouřka se vydala zpátky nad Čáslavky a Jaroměř. Slunce nechtělo dešti ustoupit, usilovněji posílalo své paprsky na zem skrz dešťové kapky. Dešťová víla ze z mraku na obloze podívala dolů na zem a usoudila, že vláhy je již dost. Poslední kapku setřela do mokrého dešťového šátku, zamávala slunci a odplula za bouřkou nad Jaroměř. A pak se stal ten nebesky barevný zázrak! Od Běluňky nad svinišťanský ovčín a na rybník na návsi se smála překrásná duha. Vodník Michal seděl nad stavidlem, zaklonil hlavu a jen se díval! „Ano, je to ona, moje Rusalička!“ Michal zaklání hlavu víc a víc, zaklání ji tak, až mu zelený klobouk spadne do vody. Natáhne ruce vzhůru k obloze a srdce mu divoce buší. Jeho jediná je zde, přichází! Jeho křehká krásná a milovaná Rusalka natahuje k němu pravou ruku a šeptá: „Michale, Michale!“ Levou rukou posílá vodníkovi vzdušné duhové polibky. Starý vodník pláče. Pláče štěstím a láskou. Za slzy se nestydí. Opětuje Rusalce vzdušné polibky až tam nahoru, na cestu duhy. „Michale, je čas“ říká víla, musím se vrátit za svými družkami!“ „Přijdeš? Vrátíš se?“ „Vrátím, Michale. „Kdy?“ polyká slzy dojetí vodník. „Vrátím se, až mě opět duhová víla postaví barevnou cestu na obloze!“ zašeptá vílí panenka, mává a ustupuje zpátky spolu s duhou do snového pohádkového světa.

Až děti spatříte duhu, běžte se podívat do Svinišťan k rybníku, zda ve výšce na barevné cestě nespattříte vodníkovi milou. Budete-li mít štěstí, uvidíte je, jak si navzájem posílají snové polibky.

text Blanka Dvořáčková
ilustrace Lenka Piechová

